

WWW.ONICLIB.RS

Изази три пут у месецу на 1½ табаку Преплата се шаље напред уредништву.

Неплаћена писма од нередовних дописника не-примају се.

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 фор. на по године 30 гр. 3 фор. или на три мес. 15 гр. или 1. фор. и 50 новчића.

ПАСТИР

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЛА.

Издаје и уређује РЕКТОР БОГОСЛОВИЈЕ ПРОТА Никола Поповић.

САДРЖАЈ: Беседа. — Казивање — Из историје хришћанске цркве. — Страдање св. мученика Ђорђа србина. — Огласи.

БЕСЕДА. *)

Помиљи ма Боже по величји твојој милости.

Пс. 50. ст. 1.

Са овом молитвом молио се Богу грешник, да би душу своју очистио од грехова. Но који је био тај грешник који се тако искрено Богу молио? То је био цар и пророк Давид. Он исповеда тешки свој грех пред Богом и саставља песму о свом падењу да га сви чују. Зато браћо треба да слушамо и да упамтимо ову молитву која садржи истинско покајање те да се тако и ми научимо молити Бога за опроштај наших грехова, јер је ово време свима хришћанима опредељено да се покају. Но пре свега треба да видимо да ли се овај грешник искрено или лицемерно молио? А то ћемо знати кад покажемо шта је лажно а шта је истинско кајање.

I.

Лажно-кајући се грешници јесу они који се некају истински, од свег срца, него само притворно, показујући своје

*) Коју је говорио Димитрије Павловић у Гложанској цркви прве недеље великог поста.

покајање у спољашним знацима. Но да видимо браћо да ли такви грешници получавају опроштење грехова? Заиста недобивају него већма себе осуђују. А да је то тако позовимо се на свето Евангелије и узмимо за пример причу о Митару и Фарисеју. Ми знамо по речима св. Евангелија да су ови обојца ушли у цркву и молили се Богу. Но како ли се Митар а како ли Фарисеј Богу молио? Митар као сваки сиромашно стајаше у цркви и из приснију Богу се мољаше. Он је знао да пред Богом нико није чист па зато није смео ни очи своје подићи у небо; него је смирено гледао у земљу, био се, у дубини душе своје изговарао ове речи: *Боже милостив буди мени грешном.* — А Фарисеј стајаше на средини цркве и мољаше се Богу гордељиво викајући: „Боже! благодарим ти што нисам као други људи или као овај митар; долазим два-пут преко недеље у цркву и дајем десети део од свега што имам.“ О безумни Фарисеју! ти нечујеш после твоје горде молитве превелико осуђење? А ко те осуди? сам си се осудио, јер си се пред Богом као створитељем целог света гордио. Свети Јован Златоусти, о таковим људима који се горде и непознају своје грехове вели: „што се гордиш ти земља и пепео? Зашто се поносиш ти охолниче? Зашто високо подижеш главу твоју? зашто се надаш на славу светску и на богатство твоје? Ајмо заједно на гробље да видимо какве су тамо тајне? — Погледајмо! тамо је природа наша искомадана, тиела иструнута, беле се само једне кости. Ако си ти, човече, мудар и разуман кажи ми ко је там цар а ко је простак? ко је газда а коли је слуга? ко је учен а ко је незналац? Гди је тамо лепота младости, гди је љубезан поглед, где су мило-видне очи, гди је величанствени нос, гди су пламене устне, гди су румени образи, а гди је сјајно чело? Није ли то све прах и пепео.“? Помислимо браћо на то, сетимо се последњег дана и док још имамо времена оставимо све наше грешне жеље

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и покајмо се, припаднимо Богу на молитву и споменимо речи цара Давида: Помилуј ма Боже по велициј твојој милости. (Пс. 50. ст. 1.)

II.

А да би знали шта је истинито покајање, треба да изучимо молитву цара Давида, који се због тежких својих грехова Богу моли. Он из дубине душе своје моли се Богу: Помилуј ма Боже по велициј твојој милости. — — — На ипаче омыј ма ѿ беззаконїа моего и ѿ греха моего очисти ма: (Пс. 50. ст. 1. и 2.) И заиста браћо страшно је дело грех! Цар са висине пророчанског достојанства силази до нечистоте телесне па неостаје само у томе, него јошт пролива праведну крв свога војводе *Урије* и његових другова бранитеља отачанства. Прође много времена цар Давид непознаје своје грехове. Он се моли Богу, испуњава обреде богослужења и занима се са судбом поданика, а незна своје бедно расположење, невиди куда се завукло његово нечисто срце и у какав је грех пао. Најпосле кад је његовим срцем грех сасвим овладао, долази му пророк Натан, предлаже му једног богатог човека који је на силу отео од сиромашног једну овцу и захтева пресуду. Цар таквом човеку изриче смрт, а незна да самог себе осуђује. Тада му пророк рече: Ты еси створикый сїе. Цар видећи своје бедно стање и свој велики грех, једва је изговорио ове речи: Согрѣшихъ ко Господу! Пророк видећи да се цар Давид од свег срца каје, јавља му да ће казни за његов грех постићи народ, а њега као истино-кајућег се неће се коснути. Цар чувши ове речи од пророка, оставља недовршени рат са Амонићанима, одбацује сва дела царска и обраћа се к покајању. Он оставља венац царски, заборавља трапезу и постељу и удаљава се од света као прокажени, и моли се у непрестаном надању на милост Божију. Са дубоким кајањем својим он сједињаваше и молитву и мољаше се Богу, да би га поште-

дно за његов велики грех. И шта би? Бог га помилова и опрости му грехове.

Исказасмо браћо грехове цара Давида, и дознадосмо да је получио опроштење грехова своих истинским покајањем и молитвом; но сада да покажемо наше грехове, за које треба исто тако као и цар Давид да се од свег срца Богу обратимо и истински покајемо. Греси су наши премноги. То доказује осем свагдашњег искуства и свето Писмо које говори: *да од самог срца излазе рђаве мисли, убишци, лопови, лажни сведоци, оговарања, која скврнаве човека.* Кад дакле само од срца толики грехови произлазе; то заиста сваки мора признати да су наши греси премноги и велики. Јер зашто се чине толике неправде по свету? Зашто није претежнија у нашем срцу благост и доброта, већ завист и освета? Одкуда то бива? Ни је ли отуда што су нашим срцем обвладале гнусне жеље? Ми се нерадо примамо онога што је истинско, красно и добро; но више тежимо к ономе што је рђаво, гадно и гнусно, очи наше заслепљују страсти а срце наше нечисте жеље. Цару Давиду показао је грехове пророк Натан, и он је одма признао свој грех и покајао се, но не буде му то доста, него још одбацује сва діела царска, оставља своју трапезу и постељу, удаљава се од света и тражи усамљена места да би се Богу молио за своје грехове. А нама јављају наше грехове Пастири и учитељи црквени и уче нас да грехове наше исповедимо и за њи се кајемо; но на жалост већина то нечине. Уместо да се удаљавају од сујете и од злих обичаја, и да се оставе својих рђавих діела, они се још већма сујети предају. Давиду је опрштено било, јер се истински и од свега срца покајао; тако и ми браћо ако се покајемо, сачувани ћемо бити од казни које предстоје грешницима.

Кад дакле браћо, само истинско покајање може умилостивити Бога, кога смо нашим гресима оскорбили; то при-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

паднимо Богу на молитву и споменимо речи Давидове: *согреших ко Господу!* Оставимо све зле наше намере и заверимо се да ћемо колико је више могуће клонити се греха а тежити к добру, правди и светости, те да тако причастница жизни вѣчних будемо! Аминъ.

Исторія хришћанске цркве.

(Наставак.)

Таквим начином стаје целог старог света јасно казиваше, како су слаба била сва човечанска средства да просвете човека светом истине и да усмире и задовоље душу његову. Незнабошки свет беше дошао до највишег страдања и умног свог развића и величанствености земаљске; па шта по врх свега тога видимо код њега? Најдурње идолопоклонство, грубе празноверице или неверовање у све своје скоро своје светиње, разврат и страшну поквареност у нарави! А из примера Јудеја Господ наш Исус Христос доказао је, да није довољно за спасење што ће човек добити и небеско одкровење, ако само он озли своје срце против њега; да ће истина небеска допрети зрацима својим до оних само срдаца, који њу буду примали са смирењем, благодарношћу и љубави, и да је по овоме од потребе и наша воља ако желимо да добијемо небеску истину. Цео свет ондашњи беше ка у некој напругнутости и непрестаној журби дали ће кад наћи праве светлости и спасења. Шта више, у многим странама света беше се разнео у то време глас, да се у Јудеји мора до скоро појавити вођ, који ће покорити под своју влас све народе на земљи

И ево настаје то време. Близу Витлејема, мале варошице у Јудеји захори се на једанпут песма од анђела, која јавља људима мир и радост избављења: „*слава въ вышнихъ Богу и на земљи мир въ челоуѣцѣхъ благоволеніе.* — Христос:

син божји, Спаситељ света рађа се у Витлеіему од сиромашње Деве царског рода Давидова. Цар света — рађа се у пећини где су чобани затварали своју стоку; полаже се у іасле и повија у пеленама, а велики догађај овај іавља се од небесних анђела смиреним чобанима, који му први долазе на поздрав. У чудном казивању іеванглиста за рођење Спаситељево, види се ма и не іасно, цео правац *новозаветне* историје. Цар света и іасле, бедни чобани и анђели славе славу небеску! Небеско *величје* иде успоред са крајњом земаљском сиротињом и слабоштињом. И ово нас неће поражавати само іедном.!

Ми ћемо непрестано виђати силу небеску у додиру са слабошћу човечанском. Први последници Христови нити су особите какве мудрости, ни снаге ни славе ово земаљске имали. Он им прича о себи као о слабомоћном и смиреном; но они ће видети његова чудеса, чути његову поуку, разнети његово учење до краја земље. Он неће одкрити себе гордељивцима који се уздају у сопствену своју снагу и опирају на личне заслуге. Он ће се іавити онима, који су смирени срцем, признају сву ништавност своју, сву нужду своју у помоћи од других. Тима ће он показати небеску своју славу; ове ће он укрепити снагом својом, обогатит благама, обаіати светлоћом, пред којом су веома и ништавна и наісіаінија блага *мира сего*, и наілепши проналасци човечанског разума и човечанске силе.

И испуни се све ово, о чему је наспомињао милосрдни Бог іош од онда одкада је сагрешио први човек. Син божји сиђе с неба да просвети и крвљу својом одкупи грешног човека. Он узимље на се тело човеково; он живи с људма, учи их, лечи њихове ране, опрашта грехове. Он их зове на радост и утеху: „*придите ко мѣ вси труждающеи ся и обременени, и азъ упокою вы.*“ Он им доноси светлост праву: „*Азъ есмь свѣтъ миру; всякъ вѣрујѣ во мѣ не преудетъ во тмѣ.*“ Но заслужени блеском славе земаљске и охо-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

В
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ли — по својој нарави Јудеји, не познадоше Месију Христа Господа у смиреном и кротком Исусу, већ га предадоше на смрт као зликовца. Одкупљење рода човечанског свршава се проливањем крви сина божјија; Он — неимајући никакве кривице, страда за наше кривице, мучи се за наше грехове, за наша безакоња; *даје плечи свои на раны и лопты на заушенија*; умире на крсту да помирн човека с Богом; силази у гроб, васкрсава и доноси свима васкрсење, а у 40-ти дан узноси се на небо.

Но пред вознесењем својим Господ се побринуо да уреди и осигура цркву своју на земљи. Он обећава ученицима својима да ће непрестано бити с њима и с онима, који у њега буду веровали, да ће им оправити Духа света и помоћ небеску. Даје влас апостолима да вежу и дреше грехове људске, да разнесу име његово по свима странама света. У пред смртној беседи својој с ученицима објашњава им учење своје: *„заповест нову дајем вам да љубите друг друга, као што ја љубим и вољем вас. Јер по томе познаће те се, да сте моји ученици, ако т. ј. љубав међу вама узтраје.“* Љубав према Богу и ближњем — ево шта мора одушевљавати ученике његове, уливати им бодрост и трпљење. Господ зна да су они слаби и нејаки, и да је дело, које им поручује, врло тешко; но обећава им *Духа утврђитеља*, који ће их упутити на пут правде, који ће им напоменути све оно што је он говорио и донети снагу и премудрост, која им је од преке потребе за започето дело. Господ зна и то, да је ученицима његовим предстојало велико и тешко гоњење, па зато им још у напред говори: *Ви ћете бити гоњени, апшени, суђени и пред царевима и пред началницима ради мог имена. Но не брините се израније шта ћете им и како одговорити: ви ћете од мене добити премудрост, којом се можете противити.“*

Кад је Исус последњи пут сакупио ученике своје на гори *Елеонској* или *маслиничној* он им повтори заповест да

иду и проповедају евангелије царства небеског и рекне им да не одлазе никуд из Јерусалима *дондеже облекут се силою свыше: Ја ћу вам послати оно што је мој отац обећао; а ви седите у Јерусалиму док се не обучете у снагу већу небеску. Јован је крштавао водом, а вам предстоји до који дан крстити се Духом светим.*

И сами ученици Христови нису баш јасно схваћали значај и силу доласка Исусова на земљу. Ово схваћање морало се раскривати у њима постепено, спомоћу Духа света. А за сад они и после васкрсења Исусова очекују од Спаситеља да он ослободи народ од туђе зависности и да поврати *Израиљу* првашњу славу и слободу. Па зато они питају Христа: „*Господи! да ли нећеш бар овог лета подићи царство израиљево? А Господ им одговара: није ваше дело да знате времена и лета јакже отац положи во својој власти. Но ви ћете задобити снагу кад сиђе на вас Дух свети и вићете ми сведоци у Јерусалиму и по целој Јудеји па до краја земље.*“

Рекавши ово, он их благослови и узнесе на небо. Дуго и замного изгледаху за њим ученици, докле га напоследку густе облак није покрио и док два анђела не сиђоше на једанпут с неба да им рекну: „*Галилејци! што стојте овде и гледате на небо? Овај Исус, који од вас одлази доћи ће и опет таквим истим начином, као што га видите сад да одлази на небо.*“ Тек онда се ученици поврате у Јерусалиму радујући се радостју необичном. Узрок њихове радости, наравно, било је милостивно обећање Исусово, да ће пребивати с њима до века и да ће им оправити Духа *Утвешитеља.*

Први глас о распрострањењу цркве Христове доноси нам еванђелист Лука у књизи *дјавија* апостолских, а затим и други апостоли у својим посланијама. Ми ћемо се придржавати ових књига кад станемо говорити о времену апостолском. А то је за нас драгоцен дар што имамо богодуховено писмо, које неподлежи ни најмањој сумњи у својој

истини те тако можемо из њега изучити као што треба *прео* апостолско време. Обично је да почетак грађанских друштава код свију народа изчезава умраку неизвестности, — а и ако се зна што о њима, то врло тамно и не пуновечно. Ова околност баца по велику сенку на историје грађанске; но у историји црквеној то не иде тако: у њој је начело најважније; а овоме начелу које је положио њен божанствени основач, мора она остати верна у постепеном свом развиту. Па зато ће овде бити веома важно и неопходно да изучимо време апостолско. А у додатак да речемо и то: оно је веома пријатно и радосно за нас; јер изучавајући то ми се можемо уверити, да је православно-источна црква, којој ми сад принадлежимо, сачувала у целини све оно, што јој је оставио на аманет Исус Христос, и да је по овоме она одиста утврђена *на основанију апостола и пророка* имајући самога И. Христа *крајуголним каменем*. (Еф. 20).

Постарајмо се да будемо достојни чланови ове свете цркве у којој свагда можемо наћи обилати извор за спасење наше, за помоћ и успокојење.

(Наставиће се.)

О Страдање св. мученика Ђорђа србина *)

Мученик Христов, Ђорђе, родио се у Србији, у окружју Кратовском, од благочастивих родитеља Димитрија и Саре. У шестој својој години, даду га родитељи учити се, где наскоро покаже врло леп успех; а затим изучи савршено художество златара. У то време умре му отац, оставивши га врло сиротним.

Одарен од природе особитом лепотом, младић овај побоише, да га не узму у двор тада владајућег цара Бајазита, па

*) Живот мученика написао је на Слав. језику свештеник града Софије Петар, који је био наставник мученика и очевидац његових страдања.

зато реши се оставити своје место рођења. Он се удали у Софију, где се настану у кући градског неког свештеника, по имену Петра. Гостољубиви свештеник, радовао је се благонравију и послушношћу младића, и поучавао га је по могућству свом у светом писму. Настављена нису остала безуспешна, што је Ђорђе доказао доцније не само речима но и делом, јер као што и по речима Спаситеља „Неможегз градз укритиса верху горы стол, ниже кжигакгз скѣтилника, и постављакгз егш подз спѣдомз: (Мат. 5, 14—15) исто тако и младић најпосле немогаше се сакрити од света. Мусломани, који познаваху Ђорђа, са завишћу гледаху на добри Ђорђев живот, и свима силама, стараше се придобити га за себе.

Да би достигли своју целъ, они изберу једног од своих улема (учених), научног у њиховом закону, красноречивог и искусног у препирању, и пошљу га к Ђорђу на разговор. Лукави законик донесе му злата, и понуди га да му салне од тога неки украс и чашу за пиће и обећа му добру награду, а да би младића довео у расположење спрам себе, донесе му и јестива, и започне с њиме оваку реч:

— „О кад би ти младићу одрекао се своје вере, коју цео свет угњетава, и хтео примити — нашу веру, веру благу и лаку! ти би задобио велику славу, тада би се могао оженити ћерком аге градскога, наследити град, богатство, и тим начином учинио би се првим човеком код нас у граду; сви би те поштовали и клањали се пред твојом лепотом. Зар је вредно, да ти, са прекрасном лепотом твојом останеш у тако бедном и ропском стању? Не, ти си рођен, да те млоштво слугу окружава и служи.“ Саслушав ученога, Ђорђе рече: „благодарим на свима твојим добрим жељама; само ми кажи истину о свему што ћу ја тебе запитати; ја сам већ слушао о теби, као о човеку, који добро зна преимућства ваше вере. И тако дозволи да те

запита: — та част и слава о којој говориш, да ли је вечна или времена.“

— „Времена, одговори му муслман: међутим који буде овде проводио живот добродјетелно и хранио заповеди Мухамеда, тај ће се одавде преселити у рај.“ „А у чему се састоји ваш добродјетелни живот,“ запита Ђорђе.

— „ Прво — у доброј вери — друго — у чистоћи телесној,“ одговори турчин.

„Саглашавам се, да вера треба да буде добра, но у чему се састоји чистоћа телесна“ упита Ђорђе.

— „У омивању тела, и честом клањању“ одговори тај. „А ако човек“ упита Ђорђе, „проводно буде живот у блуду сладострашћу, и прождрљивости, једном речи, ако буде удовлетворавао свима телесним похотима, то дали ће га Бог примити у рај?“

Противник без воље мораде сад истину признати, па рече: да такви неће наследити раја, ако се непокаје; напротив отићи ће у ад, ако умре непокајавши се.“

„Ти лепо судиш“ рекао је Ђорђе, потоме зар није истина, да ће сви ваши султани, управитељи. и уопште сви знатни, бити на муке осуђени што у миру без покајања; јер они до саме смрти проводе такав нечист живот?“

— „Само што Бог, одговори онај, опрашта им грехове ради њихових добрих дела. Погледај, колико султани наши и богаташи подигоше џамниа, мостова, чесама, — све то у корист народа!“

„Жртва нечестивих — мерзост пред Богом,“ одговори Ђорђе, тако пише Богом задахнути пророк Давид. Одовуд је јасно, зашто су од искони толики цареви, насилници земаљски, а особито вашег рода — племена, — који су учинили тако много добрих дела, изгинули за неверије своје тако, да су им и сама имена заборављена. Међу вашим једновејцима, нема ни *светаца* ни *праведних*, и ма ко да је од њих био, били султани, или управитељи, судије, учитељи или

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

прости грађани; сви су они изчезли на свагда. А сад погледај на плодове, наше свете вере: Код нас од самог почетка хришћанства, у скупу „*светих*“ често се јављају цареви и архијереји и јереји па и прости грађани, тела њихова остају нетрулежна, шта више лече све страдајуће од болести, који само с вером и страхопоштовањем притрче к њима за помоћ. А ако ли ми у томе неверујеш, а ти пођи самном — ја ћу ти показати овде у граду краља Милоша, који нетрули никако, већ чини се као да спава, а мирише као крин. И знај, да као што он за веру своју у Христа, и испуњавање његових заповести, у достојно је се бити у скупу светих, тако исто и ми, који као он верујемо у Христа можемо бити *светима*. Па како би ти мене јошт могао убедити, да се одречем од такве истине и свете вере, која нас сједињава с Богом, и спрема у нама насљеднике небеснога царства? Ја сам уверен, да све то ти и сам врло добро знаш; но светски интереси стоје ти на путу да истину познаш и да се спасеш.“

Збуњен Муслман није знао ништа на то одговорити. Скривши свој злоумишљај он се врати к својим саучесницима. Пошто им је испричао све подробно, он јошт придода: „Ако ми њега оставимо без казни, он ће заједно исмејати и нас и нашу веру.“ И тим је непријатељство одпочело. Привидно увређени — Мусломани — оду к’ судији и јаве му о свему, а да би поузданије до цели дошли у окривљавању, они дометну:

„Тај хришћанин ружи нашу веру, пророка, и осуђује све наше царева, и власти на адска мучења. И ако ти тога оставиш у хришћанству, то знај, да ће се вера хришћанска распространити, а наша ће се учинити предметом исмевања.“
Целј је била достигнута. Ражљућени судија, пошаље самог тужилца к Ђорђу и каже му да представи тога младића, но тако, да овај никако не дозна у чему је ствар. Неверник дође к Ђорђу, и после обични поздрава рече му: Знаш шта

је Ђорђе? Судниѝ нашем потребно је да одеш до њега. Ја сам те код њега похвалио као искусног, и он ће ти већ дати посао, којим ти можеш придобити у њему поверења, и за труд добити велику награду.“ „Аидемо к њему, повери му се најпосле Ђорђе — *незловивиѝ всему веру јемлет*“ — и оде с послаником к суду.

Прекрасна спољашност Ђорђева узбуди саучешће судиѝе, који га дозва к себи и ласкаво поче му говорити: „Младићу! ја сам слушао да си ти врло вешт у свом послу; можеш ли ти мени салити по мом укусу неке украсе?“

„Ако ти је у вољи“ одговори Ђорђе, „надам се да ћу ти по вољи учинити.“

„Добро! ја знам“ продужи судиѝа, да си ти вешт у свом послу; но јошт једно само до тебе стои, па ако ме послушаш, бићеш срећан; упротивном случају очекује те смрт.“

„Шта желиш? упита Ђорђе.

— „Одреци се Христа“ рекао је судиѝа, „прими нашу праву веру, пак ћеш добити сва блага на земљи, а на небу наследићеш рајска блаженства.“

Саслушавши суднију Ђорђе сам у себи рече: сад тек видим, да овде дело не иде о искуству мом, већ о вери: Но ти Господе Исусе Христе, подари мени добар одговор, и научи ме заповедима твојим!“ Молитва његова буде услишана, он добије свише духа премудрости, по јевангелском обећању Исуса Христа.

„Куда одлазе?“ упита Ђорђе суднију, „душе основатеља ваше вере Муамеда и осталих његових посљедовача?“ — Урај; одговори судиѝа.

„Можеш ли ми то доказати ма каквим знаком или чудом“ опет упита Ђорђе, „или само верујеш баснама?“

— „Каквог јошт знака хоћеш ти?“! одговори судиѝа: Нисмо ли ми Господари ваши? Зар не побеђавамо силна царства? не заузимамо ли њихове тврдиње? Зар се неклањају нам сви цареви и власти земаљске? Зар нам непла-

ћају они данак? Кад нас неби Бог љубио, он неби тако уздигао наше царство!“

„Од почетка света,“ одговори Ђорђе, много је било владара силних, и завојеватеља васионе, славних и богатих; но сви су они изгинули, исчезаво је и спомен о њима: зато што они нису веровали у Господа нашег. Какву је корист допринела њима земна слава и царства њихова? Само једни хришћани који вероваше у Христа, — Бога истинога, они само — били цареви или властители оправдали су се и удостоилису се бити *светима*. Ти сам знаш све то; само што твоје грађанске дужности недозвољавају ти признати истину.“

— „А зар ти неверујеш“ упита судија, „да је законодавац наш Мухамед говорио с' Богом, добио од њега закон, који је и предао нам?“

„Није могуће, да је Мухамед говорио с' Богом, и ево почему: кад се је Бог јавио на Синају, при подножију кога били су Евреји, где сви дркташе видећи Бога присуствујућег у облацима и громовима; тада је само један Мојсеј говорио с' Богом. После кад је сишао на земљу син божији и примио на се човечије тело, тада су цареви персиски, по упућењу звезде дошли к њему на поклонење. Тај син божији за време свога земнога живота чинио је чуда пред свима; и кад је с горе Елеонске узнео се на небо, тада је мноштво народа, видело његово вазнесење на облаку; а исто тако видели су и чули два анђела који су сишли с неба на земљу и јавили предстојећима, да ће као год што су видели Исуса, који узилази на небо, таким истим начином — доћи опет да суди свету, да да награде свакоме по делима, и да поубија оне, који у њега нису веровали. А Мухамед ваш? ко виде, или ко чу' где год да он говори с Богом? Ја могу доказати, да он за целог свог живота ниједно чудо учинио није, него само саставио просто вероучење које је попуштало страстима, и дао га простим људма, који нису имали никаквог поњатија о истинитој вери; зато

је се оно тако улило и утврдило у срцама плотских, следователно, као што Муамед, који никакво чудо учинио није, неможе се држати за светца, исто тако немогу бити светци ни његови посљедници.“

Саслушавши Ђорђа, присуствујући ту Мусломани, из гласа завичу: „терај тога напоље, он нас сасвим исеја!“ По заповести судије, везаног, обореног, изудараног и испљуваног мученика вргну утамницу и затворе. — У путу к тамници, сустигне мученика Петар — свештеник, — и замоли ражљућене пратиоце, да му повере страдалца на његово име, обећавајући, да ће им га одма пратити, како им затражао буде; но душмани одговоре му: „сад ми непуштамо њега више из руку наших, а ти ако га вољеш посаветуј му, нека прими веру нашу, иначе ће погинути.“

— „Кад сте ви тако намислили“ рекне свештеник, „а ви ми дозволите, да уђем к њему у тамницу, да га посаветујем, шта треба да чини за своје спасење.“

Добивши дозволење, свештеник Петар отиде к тамничном стражару; и замоли га да изведе Ђорђа у његову собу (стражару), где би он могао с младићем насамо говорити. Стражар, за љубав негдашње дружбе са свештеником, одма испуни његову жељу, и доведе сужња у сопствену своју собу.

„Радуј се честна главо, Ђорђе! љубећи поздрави га добри пастир. Ти си подвигом својим прославио Христа, подобно прво-мученику Стефану; подобно Стефану новом при иконоборству, и другим светима!! И тако дакле сине мој, снажи се и крепи; кад си већ исповедио Христа, то теби остаје и да пострадаш за њега, као што су учинили и други мученици, због чега их сва васиона прославља.

„Кад тако мученике прослављамо ми за које они нису страдали; то онда каква ће њих част и слава очекивати, при другом доласку И. Христа, за кога су они страдали и пролили крв своју. Цела је истина што је Христос обећао: **КАКВЪ УБО, ИЖЕ ИСПОВѢСТЪ МА ПРѢД ЧЕЛОВѢКИ, ИСПОВѢМА**

его и лзз пред оцамз моимз иже на небескхз. (Мт. 10, 32.)
Воиник, који пролива крв своју за цара земаљског, награђује се за отважност почашћу и богатством, а какве части и каквих дарова, удостојава се онај, који се бори за цара небесног? Њима је спремна таква слава, и таква блага, које по речма, божанственог ап. Павла, ни око виде, ни уво чу', и срце човечије још неосети.“

— „Свему што си казао“, рече Ђорђе, „верујем, но много се страшим ватре, и боим се да ћу моћи отрпнати.“

„А зар се ти страшиш ватре,“ рекао је свештеник, која ће за по' часа времена причинити бол; а постави ћете у ред *светих*, а ако за по часа ништа непретрпиш вечно ћеш горети у гејени! — Да ли си ти разумео св. ап. Павла, који каже: „ништа ме неможе одвојити од љубави Христове, ни ватра, ни глад, ни живот ни смрт, ни ма шта друго. Па зар ти се не мили предстојећи подвиг, који мења тљено — на нетљено, земаљско на небеско, времени живот на вечни — коме краја нема? Зато сине мој! наоружај се противу ђаволске те војске, тврдо веруј у помоћ божију, јер ти сам ниси изашао на борбу, већ сам Бог је тебе призвао, да га прославиш у последње дане. Он ће с тобом бити при страдањама, као што ни великомученика Ђорђа оставио није, само не клони духом“! (Поставиће се.)

НЕКРОЛОГ.

Свештеник Илијински, у округу Црноречком Симеон Петровић умро је 23. Фебруара тек. године.

ЧИТАОЦИМА ПАСТИРА.

Како се прво тромесечје скоро српшава, то умољавамо читаоце нашег листа, да похитају с предплатом — како они који до јакко ништа недадоше, тако и они који желе и у будуће наш лист држати а ни су предплатили.